

Inhoud

VERANTWOORDING – 11

HOOFDSTUK EEN

Inleiding

Het ontstaan van een afzonderlijke kinderliteratuur – 17

Opvattingen over kinderliteratuur – 21

Ontwikkelingen in de tweede helft van de negentiende eeuw – 28

HOOFDSTUK TWEE

Opvattingen en beoordelingen in de periode van 1880 tot 1930

Beginjaren (1880-1900) – 38

Stamperius en het NOG – 38

't Verteluurkje – 41

Andere beschouwingen over kinderliteratuur – 43

Een religieus-socialiste: Nellie van Kol – 46

Opvattingen en beoordelingen die niet op een politiek of religieus standpunt gebaseerd zijn – 53

Het kinderboek als middel in de opvoeding – 53

Het kinderboek als gevaar – 59

Een afwijkende pedagoog: Jan Ligthart – 64

Het kinderboek als kunstwerk – 71

Kunst en stuiverromans – 82

Vanuit het kind bekeken – 83

Twee, drie of vier benaderingen? – 87

Beoordelingen – 89

Opvattingen en beoordelingen vanuit een politiek of religieus standpunt – 93

Socialisten – 93

Protestanten – 102

Katholieken – 114

Propaganda of literatuur voor de jeugd? – 126

Opvattingen over kinderliteratuur en over het kind – 129

Opvattingen over het kind – 130

Opvattingen over de invloed van kinderliteratuur – 132

Opvattingen over literatuur – 134

Moraliseren – moraal, tendens, strekking – 136

Invloed van de verschillende benaderingen – 140

De beoordeling van Dik Trom – 140

De studie van Van Tichelen – 147

Lectuurgidsen – 150

De praktijk van de lectuurvoorziening – 154

HOOFDSTUK DRIE

Opvattingen en beoordelingen
in de periode van 1930 tot 1960

Inleiding – 163

Een enquête over de beoordeling van kinderboeken – 165

Opvattingen en beoordelingen
die niet op een politiek of religieus standpunt
gebaseerd zijn – 167

Kunst als middel in de opvoeding – 167

Het kinderboek als gevaar – 175

Benadering vanuit het kind – 180

Beoordelingen – 190

Opvattingen en beoordelingen
vanuit een religieus standpunt – 193

Protestanten – 194

Katholieken – 204

Drie vormen van ontzuiling – 211

Opvattingen over kinderliteratuur en over het kind – 213

Opvattingen over het kind – 214

Opvattingen over de invloed van kinderliteratuur – 215
Opvattingen over literatuur – 215
Moraliseren – moraal, tendens, strekking – 216
Conclusie – 217

HOOFDSTUK VIER

Opvattingen en beoordelingen
in de periode na 1960

Inleiding – 221

Opvattingen en beoordelingen
tussen 1960 en 1970 – 222

Pedagogisch-esthetische benadering – 222

'De algemene literatuurwetenschap over het kinderboek':

J. G. Bomhoff – 227

Beoordelingen – 230

Opvattingen en beoordelingen
tussen 1970 en 1980 – 231

Het kinderboek als middel in de opvoeding – 231

Kritiek op de werkgroepen – 246

Het kinderboek als gevaar – 248

Een tegendraads materialistisch pedagoge: Lea Dasberg – 251

Het kinderboek als kunstwerk – 253

Benadering vanuit het kind – 259

Beoordelingen – 262

Opvattingen over kinderliteratuur en over het kind – 266

Opvattingen over het kind – 267

Opvattingen over de invloed van kinderliteratuur – 268

Opvattingen over literatuur – 269

Moraliseren – moraal, tendens, strekking – 271

Invloed van de maatschappijkritische benadering – 272

HOOFDSTUK VIJF

Conclusie, definities

Constanten in de benadering van kinderliteratuur – 279

Het begrip 'esthetisch' – 285
Het begrip 'pedagogisch' – 286
Maar twee soorten argumenten? – 287
Bemiddeling en kritiek – 290

HOOFDSTUK ZES

Toetsing aan empirische gegevens

De literaire ontwikkeling van kinderen – 295
Leesfasen – 295
Lezerstypen en motieven om te lezen – 299
Literaire aspecten van de voorkeur van kinderen – 301

De morele invloed van lectuur – 303
Geloof en argumentatie – 303
Empirisch onderzoek – 305
Cognitieve en morele ontwikkelingsfasen – 308
Conclusie – 310

HOOFDSTUK ZEVEN

Besluit – 315

AANHANGSEL

Noten – 321

Bibliografie – 329

Lijst van onderzochte tijdschriften, dag- en weekbladen – 353
Tijdschriften – 353
Dag- en weekbladen – 357

Werken geraadpleegd voor personalia – 358

Summary – 359

Register – 365